

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 41 0 K 081684 22 Kž 2
Zenica, 07.12.2022.g.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Zenici u vijeću sastavljenom od sudija, Tešnjak Nermin, predsjednik vijeća, Ismar Jukić i Enes Maličbegović, članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničarke Anite Topić, u krivičnom predmetu protiv optuženog Dlakić Ermina, zbog krivičnog djela *Zloupotreba položaja ili ovlaštenja* iz člana 383.st.2. u vezi sa stavim 1. Krivični zakon F BiH ("Sl. novine F BiH" broj: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17 u daljem tekstu KZ FBiH), odlučujući po žalbi Kantonalnog tužitelja iz Zenice podnijete protiv presude Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 081684 22 K 2 od 31.05.2022.g., na sjednici vijeća održanoj dana 07.12.2022.g., donio je

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana žalba Kantonalnog tužitelja iz Zenice i potvrđuje presuda Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 081684 22 K 2 od 31.05.2022.g.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 081684 22 K 2 od 31.05.2022.g. optuženi Dlakić Ermin oslobođen je od optužbe da je na opisan način iz izreke te presude počinio krivično djelo *Zloupotreba položaja ili ovlasti* iz člana 383.st.2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH.

Istom presudom na osnovu člana 203.st.1. Zakon o krivičnom postupku F BiH ("Sl. novine F BiH" broj: 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20 u daljem tekstu ZKP FBiH) odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava. Na osnovu člana 212.st.4. ZKP-a FBiH, oštećeni JKP „Visoko“ d.o.o. Visoko je sa imovinsko pravnim zahtjevom upućen na parnični postupak.

Protiv prvostepene presude žalbu je podnio Kantonalni tužitelj iz Zenice zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka (član 311. tačka a) i člana 312.st.1. tačka k) i stav 2. ZKP-a FBiH) i zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (član 311.st.1. tačka c) i člana 314.st.1. ZKP-a FBiH) sa prijedlogom da Kantonalni sud u Zenici u cijelosti uvaži žalbene razloge, prvostepenu presudu ukine i održi pretres pred drugostepenim sudom.

U odgovoru na žalbu, branitelj optuženog, advokat Zahid Hadžić iz Visokog, predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Sjednica vijeća drugostepenog suda održana je u smislu člana 319. ZKP-a FBiH bez prisustva stranaka koji nisu tražili da budu obaviješteni o sjednici vijeća.

Drugostepeni sud je ispitao pobijanu presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom Kantonalnog tužitelja, a u skladu sa članom 321. ZKP-a FBiH, pazeći po službenoj dužnosti, da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, te je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Prvostepeni sud je načinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana članom 312.st.1. tačka k) ZKP-a FBiH, obzirom da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama odnosno u obrazloženju presude nije navedeno kojim razlozima se sud rukovodio pri utvrđivanju krivične odgovornosti optuženog Dlakić Ermina.

Prvostepeni sud analizira iskaze svjedoka saslušanih tokom glavnog pretresa u odnosu na iste samo paušalno, bez navođenja bilo kakvih razloga, konstatuje da li neki iskaz prihvata kao istinit ili ne prihvata u cjelosti ili u pojedinim dijelovima.

Ovaj žalbeni navod nije osnovan.

Prvostepeni sud je u obrazloženju presude najprije interpretirao iskaze svjedoka a potom dao ocjenu iskaza u smislu da li iskaz prihvata ili ne prihvata i iz kojeg razloga. Prvostepeni sud je za svakog od saslušanih svjedoka naveo da ne prihvata iskaz ako je kontradiktoran ili neuvjerljiv. Prvostepeni sud je naveo kontradiktornost koju je uočio kod svih iskaza i takve iskaze nije prihvatio kao pouzdane. Drugostepeni sud nema potrebu ponavljati obrazloženje prvostepenog suda pa se žalitelj upućuje na taj dio obrazloženja.

Kada je u pitanju iskaz svjedoka G. J. pravilno je postupio prvostepeni sud kada je takav iskaz ocjenio kao kontradiktoran sam sebi, nejasan i nelogičan s obzirom da je svjedok izjavila da je spornu odluku donio optuženi Ermin Dlakić kao direktor preduzeća, te da je odluku otkucala po nalogu direktora, a potom je izjavila da je našla kopiju odluke u svojoj arhivi i da je dobila nalog da je otkuca. Prvostepeni sud je na kraju našao nelogičnim da, iako je svjedok smatrala da odluka nije zakonita, nije o tome obavijestila nadzorni odbor. I prema mišljenju ovog suda kao drugostepenog iz iskaza svjedoka se ne može sa sigurnošću utvrditi u kojim okolnostima i na koji način je uopće izrađena predmetna odluka, da li je optuženi odluku diktirao ili je svjedokinja već izrađenu odluku našla u arhivi pa prekucala.

Međutim, dalje problematiziranje postojanja Odluke broj 200 od 02.02.2005.g. kroz postupak je suvišno jer je prvostepeni sud pravilno utvrdio da je navedena Odluka postojala jer to proizilazi iz izvedenih dokaza (izjava svjedoka, nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke), odnosno provođenih aktivnosti na osnovu predmetne odluke. Nije sporno da je u periodu od 01.01.2005.g. do 08.02.2015.g. kada je optuženi obavljao poslove direktora JKP Visoko, odluka realizovana na način da su radnici plaćali manje iznose novca od onog što su zaista trebali plaćati za komunalne usluge.

U žalbi se dalje navodi da zaključak suda da šteta ne postoji predstavlja pogrešno činjenično utvrđenje, a zatim se navodi da nije jasno zbog čega se prvostepeni sud u pogledu postojanja visine koristi/štete oslanja na izjave svjedoka umjesto na nalaz i mišljenje vještaka koji je jedini stručan i relevantan u pogledu ove ključne činjenice, posebno ukoliko se ima u vidu da su periodično (na kraju godine) vršeni otpisi dugovanja, a o čemu se sud uopće ni ne očituje.

Drugi dio prigovora bi predstavljao bitnu povredu odredaba krivičnog postupka jer nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama.

Prvostepeni sud zaključuje da bi neko ostvario imovinsku korist, konkretno na način kako je opisano u optužnici, mora doći do povećanja imovine na jednoj strani, ali isto tako do umanjjenja imovine na drugoj strani. Zatim se prvostepeni sud poziva na iskaze svjedoka H.A., P.H. i M. P. koji su izjavili da se kod oštećenog (JKP Visoko) ne vode nikakva potraživanja niti prema radnicima oštećenog, niti prema optuženom, te zbog toga nema štete na strani oštećenog.

Postojanje štete je prema mišljenju ovog suda pogrešno predstavljeno od strane prvostepenog suda, jer je nesporno da zaposlenici JKP Visoko nisu plaćali puni iznos računa za pruženu komunalnu uslugu, već samo dio računa u iznosu od 10,00 KM a preostali dio iznosa po računu im je otpisaan na kraju svake godine u inkriminisanim periodu.

Dakle, nenaplaćeni dio računa predstavlja štetu za JKP Visoko jer je JKP Visoko uslugu pružio, a kako usluga nije u cijelosti naplaćena, umanjena je imovina JKP Visoko za vrijednost pružene a nenaplaćene usluge. Drugo je pitanje što se otpisana potraživanja sa korisnika usluga (zaposlenici JKP Visoko) nisu posebno knjižila kao potraživanje. Zbog toga svjedoci H.A., P.H. i M.P. i mogu posvjedočiti da se kod oštećenog ne vode nikakva potraživanja prema radnicima oštećenog. Takva

potraživanja nisu knjižena a i vještak je potvrdila da je nalaz uradila samo na osnovu analitičkih kartica korisnika usluga (zaposlenika JKP Visoko), jer iz druge dokumentacije se i ne vidi potraživanje, a na analitičkim karticama je dug otpisan.

U žalbi se navodi da je kao dokaz uložena kopija Odluke broj 200 od 02.02.2005.g., kao i da nije uložena originalna takva odluka, niti ovjerena fotokopija, niti je vršen uvid u iste. Kada se radi o ispravama (kao i zapisima, fotografijama), originalno pismeno je potrebno za provjeru vjerodostojnosti pismena koje je uloženo kao dokaz (ako nije uložena original), a shodno članu 289.st.2. ZKP-a FBiH. Međutim, član 289.st.3. ZKP-a FBiH ide korak dalje, te dozvoljava da se kao dokaz koristi i ovjerena kopija originala, kao i kopija koja je potvrđena kao neizmijenjena u odnosu na original. Pri tome, ZKP FBiH (a ni bilo koji drugi zakon) ne daje definiciju šta se podrazumijeva pod time da je kopija potvrđena kao neizmijenjena u odnosu na original, odnosno na koji način se vrši to potvrđivanje.

Prema stanovištu ovog suda, svjedok G. J. nije mogla potvrditi vjerodostojnost Odluke broj 200 od 02.02.2005.g., jer joj je na glavnom pretresu predložena kopija, a za provjeru vjerodostojnosti je potreban original navedene odluke (član 289.st.2. ZKP-a FBiH).

Potvrđivanje da je kopija neizmijenjena u odnosu na original bi mogao izvršiti autor isprave. Da li je sadržaj na kopiji neizmijenjen u odnosu na original može potvrditi samo onaj ko je kreirao sadržaj, a to je autor isprave. U konkretnom slučaju, optuženi je donio predmetnu odluku, znači optuženi je autor isprave, a ne svjedokinja G.J. koja je odluku sačinila na način da je otkucala po diktiranju optuženog ili čitanjem u primjerak nađen u arhivi, ali svjedokinja nije autor. Međutim, kako je naprijed navedeno, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da su realizovane aktivnosti naložene tom odlukom.

Kada se pažljivo analiziraju blanketni propisi koje je prema tezi optužbe povrijedio optuženi i opis radnji optuženog, nameće se pitanje da li je optuženi donošenjem Odluke broj 200 od 02.02.2005.g., odnosno otpisom duga povrijedio blanketne propise iz optužnice ili je otpisom duga eventualno počinio neko drugo krivično djelo.

Naime, odredbama člana 30.st.1. tačka 9) Statuta Javnog komunalnog preduzeća „Visočica“ d.o.o. Visoko broj 57 od 05.01.2002.g. je propisano da je Upravni odbor nadležan da utvrđuje cijene komunalnih usluga uz saglasnost osnivača, u stavu 2. istog člana je propisano da saglasnost za poslove iz tačke 9. daje Općinsko vijeće, a u članovima 27. i 28. je propisan sastav Upravnog odbora i da direktor preduzeća ne može biti njegov član, a 44.st.1. je propisano da direktor zastupa i predstavlja preduzeće, organizuje i rukovodi poslovanjem, samostalno donosi odluke, osim onih koje su u isključivoj nadležnosti Osnivača i Upravnog odbora i odgovoran je za zakonitost poslovanja. Odlukom o vodovodu i kanalizaciji (“Sl. glasnik općine Visoko” broj:4/2003) i to članu 8. je propisano da su potrošači obavezni plaćati naknadu za korištenje, na način utvrđen ovom odlukom i aktima JKP-a kojima se uređuju odnosi i način vršenja ovih usluga, članu 26.st.1. koji propisuje da se potrošnja vode mjeri vodomjerom, članu 34. koji, između ostalog, propisuje da se potrošnja vode utvrđuje prema razlici stanja brojila vodomjera na kraju i početku obračunskog razdoblja te članom 42. koji propisuje da za utrošenu vodu iz vodovodne mreže i za korištenje kanalizacione mreže, potrošač plaća naknadu po cijenama koje na prijedlog JKP-a i nadležne službe organa uprave usvoji općinsko vijeće.

Prvostepeni sud čitanjem i uvidom u Odluku broj 200 od 02.02.2005.g., utvrđuje da se u članu I za 35 radnika komunalnog preduzeća, korisnika usluga odobrava plaćanje komunalnih usluga za domaćinstvo mjesečnim iznosom od 10,00 KM, a da će se prema članu III Odluke, razlika iznosa računa i uplaćenog dijela u iznosu od 10,00 KM otpisivati dva puta godišnje i da će se prema članu IV ista primjenjivati od 01.01.2005.g., kao i da će ovako nastalu razliku snositi preduzeće.

Dakle, može se zaključiti da donošenjem predmetne odluke optuženi nije mijenjao cijenu komunalne usluge, već omogućio zaposlenicima JKP Visoko kao korisnicima usluga da plaćaju dio računa, a

preostali dio (neplaćeni) je otpisivan. Kada se tumači Odluka vidljivo je da iznos od 10,00 KM koji će se odbijati od plaće nije novoutvrđena cijena (dakle nije prekršen član 30. *“utvrđuje cijene komunalnih usluga uz saglasnost osnivača”*) jer vidi se da postoji preostali iznos do pune cijene koji će se otpisivati. Znači optuženi nije preuzeo nadležnost općinskog vijeća kao osnivača jer Odlukom nije utvrđena drugačija cijena za zaposlenike JKP Visoko, već samo dio računa a preostali dio do punog iznosa utvrđene cijene je otpisivan.

Ovde se postavlja pitanje da li je optuženi imao ovlaštenje da vrši otpis nenaplaćenog iznosa za zaposlenike JKP Visoko kao korisnike usluga. Ako takvo ovlaštenje nije imao, a bilo je potrebno, pa je usljed toga nastala šteta za društvo a korist za zaposlenike, onda bi se radilo o kršenju nekog drugog blanketnog propisa.

Što se tiče načina obračuna potrošnje (ako se nije obavljalo preko vodomjera) onda ni predmetni računi nisu tačni, pa samim tim ni visina preostalog duga. Međutim, optužba preostalu visinu duga ne spori, što znači da ne spori ni način formiranja cijene, preciznije rečeno nije sporna visina računa za zaposlenike JKP Visoko kao korisnike usluga.

Slijedom toga nisu ni povrijeđeni blanketni propisi članovi 26.st.1., 34. i 42. iz Odluke o vodovodu i kanalizaciji (“Sl. glasnik općine Visoko” broj:4/2003).

Iz svega navedenog, proizilazi da žalba Kantonalnog tužitelja zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana, uz napomenu da se u žalbi i ne nude nikakvi drugi dokazi koji bi ukazivali da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, a prvostepeni sud je pravilno primijenio odredbe procesnog zakona. Međutim, nije dokazano da je optuženi počinio krivično djelo za koje se tereti.

Iz iznesenih razloga, odlučeno je kao u izreci presude u smislu odredbe člana 328. ZKP-a FBiH.

Zapisničar

Anita Topić

Predsjednik vijeća

s.r. Tešnjak Nermin